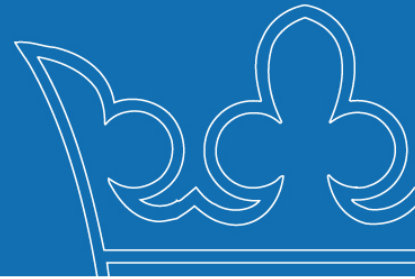

Förslag på rutiner för implementering och fortsatt arbete med kommunens energi-klimatstrategi.

Miljöenheten
Kerstin Angberg-Morgården

Förord

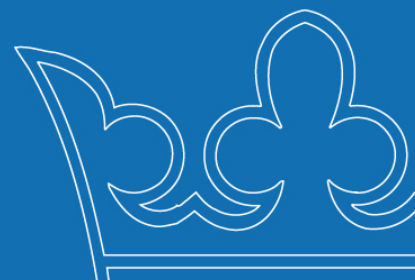
Kommunernas arbete med energi- och klimatstrategier har varit ett prioriterat insatsområde från Länsstyrelsen Dalarna sedan flera år tillbaka. Av Dalarnas 15 kommuner har 13 stycken beslutade och aktuella energi- och klimatstrategier. Alla länets kommuner inklusive landstinget har fått riktade medel av Energimyndigheten för att ta fram särskilda mål och åtgärder för kommunens egen verksamhet.

Denna vägledning är tillämpbar för både kommuntäckande och internt energi- och klimatarbete.

De kommuner som i sin energi- och klimatstrategi inte har beskrivande rutiner för det fortsatta löpande arbetet kan ha svårt att få ”verkstad av” strategin. Detta dokument ger tips på hur kommunen kan arbeta strukturerat med rutiner för uppföljning, revidering och ansvar.

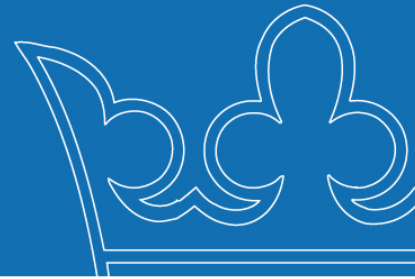
I slutet av dokumentet följer också förslag på hur och i vilka sammanhang energiwebb Dalarna kan användas.

Dokumentets innehåll har tagit fram i dialog med styrelsen för energiwebb Dalarna och personer med ansvar för den egna kommunens energi- och klimatarbete.

Innehåll

Förord	3
Innehåll	4
Sammanfattning	5
Rutiner, kommunens energi- och klimatstrategiarbete	6
Energi- och klimatgrupp	6
Utvärdering-uppföljning av åtgärdsprogrammet	6
Revidering av energi- och klimatstrategin	7
Energiwebb Dalarna	7

Sammanfattning

För att kommunens arbete med energi- och klimatfrågan ska bli ett levande arbete, behövs bland annat rutiner för samverkan, uppföljning och revidering.

Samverkan mellan olika grupper inom energi- och klimatområdet ger möjlighet till en bredd kring energi- och klimatfrågorna i kommunen, såväl geografiskt som organisatoriskt. Samverkan skapar möjligheter till kunskap och förståelse om den egna organisationens möjligheter och utmaningar.

Samverkan är också viktig med andra kommuner, länsstyrelse, Energikontor, EnergiIntelligent Dalarna och andra intresseorganisationer där värdet ofta är större än vad var och en själv kan åstadkomma och primärt avser fler/bättre åtgärder.

Rutinerna för samverkan, uppföljning och revidering bör vara väl förankrade med ansvarsfördelningen tydligt dokumenterad.

I uppföljningsarbetet är det databaserade webb-verktyget, energiwebb Dalarna, ett värdefullt instrument för att åskådliggöra och jämföra energistatistik inom kommunen och mellan kommuner i Dalarna.

Rutiner, kommunens energi- och klimatstrategiarbete

Energi- och klimatgrupp

Varje kommun bör utse en energi- och klimatgrupp. Gruppen bör ha en ”gruppledare” som är sammankallande och som ansvarar för mötesanteckningar, uppdateringar etc. Gruppledare är lämpligt energistrateg, energicontroller eller liknande.

Gruppens sammansättning bör vara personer från samtliga förvaltningar och bolag inom kommunen, med goda kunskaper om organisationen. Gruppens medlemmar bör fungera som bollplank inom den egna verksamheten/förvaltningen/bolaget/politiska uppdraget och ta till vara idéer och förbättringsförslag inom energi- och klimatområdet. Gruppen bör också vara till hjälp vid uppföljningar och revideringar av energi- och klimatstrategin och mycket fungera som katalysatorer och inspiratörer till utveckling av kommunens energi- och klimatstrategi.

Antal personer kan variera, men den bör inte vara större än 10 personer. För att få ett lyckat resultat bör gruppen vara tydligt förankrad i den politiska ledningen och det kan vara en fördel om gruppen består av både politiker och tjänstemän.

Gruppen bör ha regelbundna möten då energi- och klimatarbetet följs upp. Antalet möten per år är beroende i vilken fas arbetet med energi- och klimatstrategin befinner sig i. Vid tid för uppföljningsredovisning eller revidering behövs tätare mötesintervaller. Antalet möten bör dock inte understiga fyra per år.

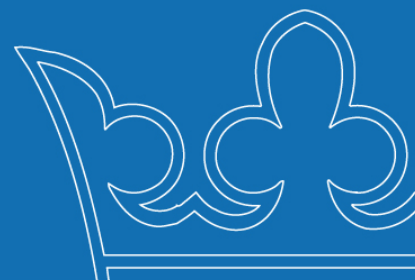
Utvärdering-uppföljning av åtgärdsprogrammet

Åtgärdsprogrammet, som innehåller de detaljerade målen med åtgärder, bör årligen följas upp. Det är viktigt att det är beslutat vilken enhet/tjänstemannabefattning, som ansvarar för uppföljning och utvärdering.

Det är av vikt att de olika åtgärderna har en ansvarig nämnd/styrelse och att eventuella förslag till tillägg och/eller ändringar har implementerats till berörda enheter.

Utvärderingen bör redovisa, med en kort förklaring till varje åtgärdsförslag, hur eller om åtgärden är uppfylld. Utvärderingen bör sändas ut till samtliga berörda nämnder och styrelser.

När åtgärdsförslaget är uppfyllt och kommunicerat kan det tas bort ur åtgärdsprogrammet och läggas till i ett separat kapitel ”Genomförda åtgärder”, exempelvis i början av utvärderingen.

Revidering av energi- och klimatstrategin

En revidering av energi- och klimatstrategin bör göras med längsta intervall på fyra år. Revideringar ska remitteras till berörda nämnder och bolag för yttrande.

Andra parter som är lämpliga att ges möjlighet till yttrande kan vara: Kommunens olika politiska partier, intresseorganisationer inom kommunen, grannkommuner, Länsstyrelsen och andra myndigheter som Trafikverket.

Vid större förändringar av kommunens förutsättningar, exempelvis stor inflyttning, stor utflyttning, ändrade förhållanden av energikrävande industrier, är det extra viktigt att energidata uppdateras och att målen ses över för att säkerställa att de viktigaste energiaspekterna blir uppmärksammade.

Vid revideringen bör såväl de långsiktiga och de kortsiktiga målen uppdateras och åtgärdsförslagen anpassas efter de nya målen. Det är också av vikt att uppdatera redovisningen av såväl nationella som regionala mål.

I Dalarnas energi- och klimatstrategi finns mycket fakta och underlag som kommunen kan ”återanvända” för att förenkla arbetet. Länsstyrelsen har också utarbetat Rapport 2011:14, Kommunala energi- och klimatstrategier, med mallar och förslag till kommunala mål, åtgärder och samverkansmodeller, vilken kan användas.

Dala Energiwebb

I kommunens energi- och klimatgrupp bör den som ansvarar för kommunens energiwebb, Dala energiwebb, ingå. Lämpligt är att regelbundet gå igenom de redovisade uppgifterna i databasen. Dels den egna kommunens energianvändning specifikt och totalt, men också i jämförelse med andra.

Förutom att hålla medlemmarna i kommunens energi- och klimatgrupp uppdaterade om kommunens interna energianvändning kan det även vara lämpligt att andra grupper inom kommunen kontinuerligt hålls informerade. Exempelvis:

- Kommunfullmäktige
- Kommunstyrelsen
- Styrelser i kommunala bolag
- Ledningsgrupper
- Övriga nämnder med stor energianvändning

Informationen kan se lite annorlunda ut beroende på vilken grupp som ska informeras. Kommunfullmäktige kanske är mer intresserade av att, någon gång per år, få en jämförelse mellan andra kommuner, medan nämnder kan se en fördel av att lite oftare få en översyn över de olika objekten inom nämndens ansvarsområde.